

Ecologische quickscan

Prinses Beatrixlaan 171 te Apeldoorn

In het kader van sloop en herontwikkeling

Het Laar 30d

6733BZ Wekerom

🌐 0318 655 626

✉ info@deslijpkruik.nl

🌐 www.deslijpkruik.nl

Colofon

Titel	Ecologische quickscan Prinses Beatrixlaan 171 Apeldoorn
Betreft	Ecologische quickscan
Locatie	Prinses Beatrixlaan 171 7312 DH Apeldoorn
Auteur	J. Mossink BSc
Contactpersoon	J. Mossink, ecooloog mossink@deslijpkruik.nl 0683222610
Opdrachtgever	Nikkels projecten B.V.
Datum	30-04-2021
Status	Versie 1.0
Projectcode	21LAG05 Prinses Beatrixlaan Apeldoorn

Inhoud

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding en doel	
1.2	Beschrijving locatie en ingreep	
1.3	Opzet onderzoek	
1.4	Kwaliteitsborg	
2	Soortbescherming en beoordeling	7
2.1	Vaatplanten	
2.2	Vogels	
2.3	Vleermuizen	
2.4	Grondgebonden zoogdieren	
2.5	Overige soorten	
3	Gebiedsbescherming	12
3.1	Natuurnetwerk Nederland	
3.2	Natura 2000	
4	Conclusies	14
4.1	Overzicht van de bevindingen	
4.2	Conclusies en aanbevelingen	
	Bijlagen	17
	Bijlage A Wettelijk Kader	

1 Inleiding

1.1 Aanleiding en doel

In opdracht van de initiatiefnemer voerde adviesbureau De Slijpkruik Ecologie een ecologische quickscan uit aan de Prinses Beatrixlaan 171 te Apeldoorn. Het voornemen bestaat om de bestaande bebouwing te slopen in het kader van herontwikkeling. In 2014 is reeds een quickscan uitgevoerd (Quick-scan Prinses Beatrixlaan 171 Apeldoorn, Foreest Groen Consult 2014). Echter, de geldigheid van een dergelijk onderzoek bedraagt maximaal 3 jaar voor strikt beschermde soorten. Bovendien is de wetgeving tussentijds ingrijpend veranderd met onder andere de invoering van de Wet natuurbescherming en het veranderde stikstofbeleid. Daarom is een actualisatie van de quickscan noodzakelijk. Het voornemen is getoetst aan de Wet natuurbescherming, onderdelen 'soortenbescherming' en 'gebiedsbescherming'. Voor het onderzoek voldoet in eerste instantie een 'quickscan': een kort onderzoek op basis van een beknopt bronnenonderzoek en een veldbezoek, waarbij een deskundige inschatting wordt gemaakt van de mogelijke aanwezigheid van beschermde flora en fauna. De locatie ligt binnen de bebouwde kom, er is geen sprake van kap van bomenrijen bestaande uit meer dan 20 bomen of houtopstanden groter dan in totaal 10 are. Een Toets Houtopstanden is derhalve niet aan de orde. De quickscan betreft een momentopname, er kan dus geen rekening worden gehouden met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderd terreingebruik en -beheer na afloop van het onderzoek. De quickscan kan leiden tot uitvoeriger onderzoek of tot een advies voor mitigerende/compenserende maatregelen. De geldigheidsduur van resultaten bedraagt voor zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Naast de soortbescherming is een beoordeling gemaakt van de gebiedsbescherming. In dat kader is een inschatting gemaakt van de mogelijke ecologische gevolgen van de voorgenomen ingreep ten aanzien van Natura 2000-gebieden en het Natuurnetwerk Nederland.

1.2 Beschrijving locatie en ingreep

Het plangebied betreft een voormalige winkellocatie met buitenterrein en parkeerplaatsen en is gelegen in de bebouwde kom van Apeldoorn (afbeelding 1.1). Op het terrein staan gedateerde loodsen die voorheen dienst deden als kantoorruimte en winkel. Voor een gedetailleerde beschrijving van het plangebied inclusief bebouwing zie hoofdstuk 2 en 3.7 van de quickscanrapportage van Foreest Groen Consult uit 2014. Voornaamste verschil met destijds is dat de 2 meter hoge muur langs de Prinses Beatrixlaan inmiddels is gesloopt vanwege instortingsgevaar.

De voorgenomen ingrepen zijn als volgt:

- Inpandige asbestsanering
- Sloop van de bestaande bebouwing
- Opschonen en bouwrijp maken terrein
- Nieuwbouw en herinrichting van het terrein

Alle ingrepen vallen onder de noemer "ruimtelijke ontwikkeling en inrichting". De inpandige asbestsanering zal op korte termijn worden uitgevoerd. De sloopwerkzaamheden zijn vooralsnog gepland in 2021. Voor de rest is de planning op dit moment onbekend, evenals details ten aanzien van de nieuwe terreininrichting.

1.3 Opzet onderzoek

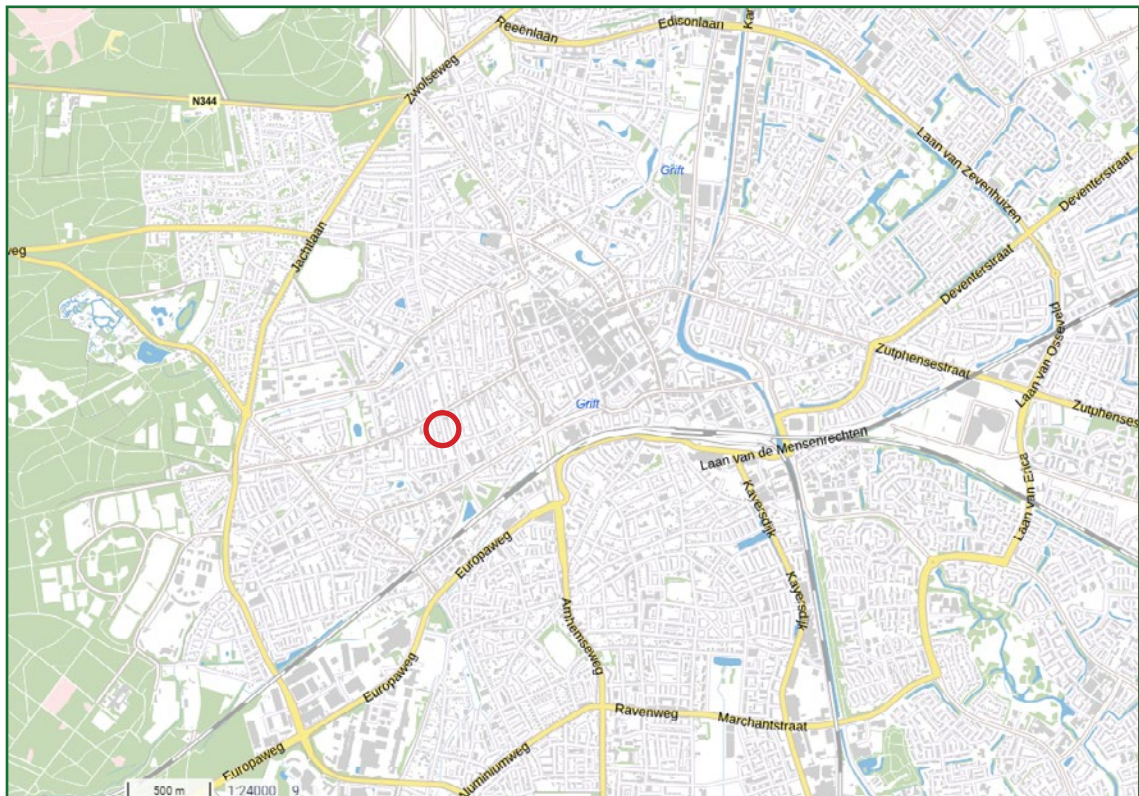
De ecologische quickscan bestaat uit een beknopt literatuuronderzoek (verspreidingsatlassen, websites etc.), een veldbezoek en rapportage met bevindingen en advies. De locatie is op 21 april 2021 bezocht door J. Mossink, ecooloog van adviesbureau De Slijpkruik Ecologie. Tijdens dit onderzoek is het terrein verkend op de (mogelijke) aanwezigheid van beschermde flora en fauna. Daarbij is in het bijzonder gelet op de aanwezigheid van beschermde vaatplanten, mogelijkheden voor rugstreeppadden en het daadwerkelijk voorkomen van beschermde soorten. Het locatiebezoek is onder zonnige omstandigheden uitgevoerd bij een temperatuur van 13 °C en zwakke tot matige wind, ZW 2 bft.

1.4 Kwaliteitsborging

Door de inzet van deskundigen op gebied van ecologie en landelijk geaccepteerde onderzoeksmethoden is de kwaliteit van het onderzoek zoveel mogelijk gewaarborgd. De Slijpkruik is kandidaat-lid van en hanteert de richtlijnen van het Netwerk Groene Bureaus (NGB), soortinventarisatieprotocollen van het NGB en/of richtlijnen kennisdocumenten van BIJ12. Toetsing van de aanpak en uitwisseling van ervaringen met gemeenten, provincies en collega-onderzoekers vindt plaats op regelmatige basis.

Garanties over aan-/afwezigheid van planten en dieren is niet te geven. Daarvoor is de aard en de opzet van een quickscan niet toereikend. Daarbij is het een eenmalige momentopname en houdt het geen rekening met de dynamische aspecten van natuur, zoals migratie en kolonisatie door soorten en veranderingen in terreingebruik en –beheer. Ook dient er rekening te worden gehouden met de veranderingen in wet- en regelgeving. De geldigheidsduur van de rapportage bedraagt voor de zwaarder beschermde soorten maximaal 3 jaar.

Afb. 1.1: Globale ligging plangebied (rode cirkel). Bron ondergrond: Pdok.nl/viewer.

Afb. 1.2: Kadastrale kaart met begrenzing plangebied (rood kader). Bron ondergrond: kadastralekaart.com.

2 Soortbescherming en beoordeling

2.1 Vaatplanten

Binnen het plangebied zijn geen bijzondere of beschermde vaatplanten aangetroffen. Ook zijn binnen de NDFF geen waarnemingen bekend van beschermde of bijzondere vaatplanten in en rondom het plangebied. In 2014 werden de destijds beschermde soorten brede wespenorchis en wilde marjolein aangetroffen op het terrein. Deze soorten zijn sinds de invoering van de Wet natuurbescherming op 1 januari 2017 niet meer beschermd. Van wilde marjolein werden enkele exemplaren aangetroffen in het zuidelijke terreindeel. Voor de rest bestaat de vegetatie op het vrijwel geheel verharde terrein uit spontaan gevestigde kruiden, grassen, struiken en boompjes. Het betreft voornamelijk zeer algemene ruderales en pionierssoorten. Het terrein is in de loop der jaren regelmatig met een bosmaaier en andere methoden gedeeltelijk ontdaan van vegetatie om te voorkomen dat het terrein volledig zou dichtgroeien. Recentelijk is de onderhoudsfrequentie verlaagd waardoor delen van het zuidelijke gedeelte weer begroeid zijn geraakt met onder andere wilgen en klimop. Daarnaast is de noordgevel en een gedeelte van het dak van de loodsen met klimop overwoekerd. Gezien de aangetroffen omstandigheden en het ontbreken van waarnemingen van beschermde soorten in de omgeving is aanwezigheid van beschermde vaatplanten uitgesloten.

Effect

Binnen het plangebied komen geen beschermde vaatplanten voor en deze worden ook niet verwacht. Een negatief effect op beschermde plantensoorten is uitgesloten.

2.2 Broedvogels

Alle inheemse vogelsoorten zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten is het nest jaarrond beschermd, dus ook buiten het broedseizoen. Het gaat bijvoorbeeld om soorten die niet zelf hun nest bouwen, maar voor een belangrijk deel afhankelijk zijn van menselijke bebouwing, soorten die jarenlang dezelfde locatie gebruiken of soorten waarvan het nest ook buiten de broedperiode gebruikt wordt. Ook andere onderdelen van de leefomgeving van belang voor het functioneren van een jaarrond beschermde nestplaats zijn beschermd. Denk hierbij aan jachtgebied van uilen en roofvogels of schuil- en slaapplekken van huismussen in struiken. Van de overige inheemse vogelsoorten is het nest beschermd zolang dit voor voortplantingsdoeleinden in gebruik is.

In de NDFF zijn uit de omgeving van het plangebied diverse waarnemingen bekend van soorten met jaarrond beschermde nesten. De waargenomen soorten betreffen gierzwaluw, havik, huismus, sperwer en wespandief. Binnen het plangebied zelf zijn geen waarnemingen bekend van vogels jaarrond beschermde nesten.

Jaarrond beschermde nestplaatsen

Tijdens het veldbezoek is in de omgeving van het plangebied her en der activiteit van huismussen vastgesteld. Onder andere op de daken van woningen aan de Hoefweg 2 en 4 en Asselsestraat 186, 188 en 190 waren zingende mannetjes op de daken aanwezig en groepjes mussen in de opgaande begroeiing. Op en rond de twee woningen direct ten noorden van het plangebied werden geen huismussen gezien of gehoord.

Binnen het plangebied zelf werd tijdens het veldbezoek geen activiteit van huismus vastgesteld. De overkapping biedt te weinig beschutting en is daarom ongeschikt voor huismus. Bij de loodsen zijn op enkele plekken boeidelen beschadigd of verdwenen. De achterliggende ruimte is echter ongeschikt als nestlocatie doordat deze schuin afloopt en er geen goede mogelijkheden zijn om een stabiel nest te bouwen. De ruimtes zijn met behulp van een zaklamp geïnspecteerd waarbij geen nesten of nestresten werden aangetroffen. Ook was er geen enkele activiteit van huismussen op de daken,

terwijl dit op diverse daken van woningen aan de Hoefweg, Asselsestraat en Prinses Beatrixlaan wél het geval was. De klimopbegroeiing werd evenmin gebruikt als dekking of kwetterplaats door huismussen. Schuil- en slaapplekken zijn in de omgeving volop beschikbaar in de vorm van coniferen en andere dichte struiken en hagen in tuinen. Het is mogelijk dat huismussen incidenteel foerageren binnen het plangebied maar een belangrijke functie van het plangebied kan worden uitgesloten.

De gierzwaluw is in de omgeving veel waargenomen. Er zijn volop potentiële nestlocaties in de omgeving beschikbaar in de vorm van vrijstaande woningen met geschikte pannendaken. De te slopen bebouwing binnen het plangebied is ongeschikt voor gierzwaluwen. De ruimte achter ontbrekende boeidelen biedt geen stabiele, vlakke ondergrond om eieren te kunnen leggen. De overkapping heeft geen besloten potentiële nestruimtes. Geschikte nestgelegenheid voor gierzwaluw ontbreekt daarom binnen het plangebied. Voor overige soorten met jaarrond beschermde rust- en nestplaatsen ontbreken mogelijkheden gezien de ligging en de kenmerken van het plangebied. Nader onderzoek naar vogelsoorten met jaarrond beschermde nestplaatsen is niet nodig.

Nieuwbouw biedt kansen voor soorten als huismus en gierzwaluw. Naar verwachting is het mogelijk om op relatief eenvoudige en goedkope wijze ruimte te creëren voor broedvogels. Het realiseren van verblijfplaatsen kan bijvoorbeeld door het toepassen van neststenen en/of door ruimtes achter gevelbetimmering of boeidelen toegankelijk te maken. Informatie en inspiratie is bijvoorbeeld te vinden op <https://www.bouwnatuurinclusief.nl/>.

Overige broedvogels

De overkapping is geschikt als nestlocatie voor hoofdzakelijk duiven. Tijdens het veldbezoek werden geen bezette nesten aangetroffen onder de overkapping. Verder zijn de met klimop begroeide gevels en muren geschikt als nestplaats voor soorten als merel, zanglijster, roodborst en winterkoning. In de klimopbegroeiing tegen de noordgevel werd een oud nest van vermoedelijk merel aangetroffen. Hoewel tijdens het veldbezoek geen nestindicerende gedrag werd vastgesteld zijn broedgevallen in het broedseizoen niet uitgesloten aangezien niet alle beplanting volledig geïnspecteerd kon worden. Van de te verwachten soorten is het nest alleen beschermd in de periode dat het voor de voortplanting gebruikt wordt, ofwel vanaf de nestbouw totdat de jongen het nest permanent verlaten hebben. Het broedseizoen is geen vastgestelde periode, uitsluitend van belang is aanwezigheid van in gebruik zijnde nesten. Indicatief wordt vaak de periode half maart - half augustus gehanteerd omdat in deze periode de kans op broedgevallen het grootst is maar eerdere of latere broedgevallen van met name houtduif kunnen voorkomen.

Effect

De te slopen bebouwing en overige terreindelen zijn ongeschikt als nestlocatie voor huismus en gierzwaluw. Het plangebied is geen essentieel onderdeel van de functionele leefomgeving van jaarrond beschermde soorten. Nader onderzoek naar vogels met jaarrond beschermde nestplaatsen is derhalve niet nodig. Wel zijn tijdens het broedseizoen nesten van diverse algemene broedvogels mogelijk onder de overkapping en in de opgaande klimopbegroeiing tegen gevels en muren. Voorkom aantasting van nesten door de werkzaamheden te starten buiten het broedseizoen. Het uitvoeren van mogelijk versturende werkzaamheden tijdens het broedseizoen is alleen mogelijk nadat een broedvogelcheck door een erkend broedvogeldeskundige heeft uitgewezen dat er geen bezette nesten binnen invloedssfeer van de werkzaamheden aanwezig zijn.

De nieuwbouw biedt kansen voor huismus en gierzwaluw als ervoor gekozen wordt om deze van inbouwvoorzieningen te voorzien. Dit is ten eerste aanbevolen omdat hiermee wordt bijgedragen aan de instandhouding en versterking van populaties van deze beschermde soorten.

2.3 Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd vanuit de Europese Habitatrictlijn. Geschikte verblijfplaatsen zijn vaak beperkt beschikbaar. Door sloop en renovatie zijn de laatste decennia veel potentiële verblijfplaatsen verdwenen. Niet alleen verblijfplaatsen, maar ook lineair doorlopende landschapselementen waarlangs vleermuizen zich verplaatsen tussen slaapplek en foerageergebied (zogenaamde vliegroutes) en belangrijk foerageergebied zijn beschermd.

Uit de omgeving van het plangebied zijn vanuit de NDFF waarnemingen van gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis en laatvlieger bekend. Daarnaast komen in Apeldoorn met zekerheid soorten als ruige dwergvleermuis en rosse vleermuis voor.

Verblijfplaatsen vleermuizen

Het te slopen kantoor en winkelruimte zijn net als in 2014 ongeschikt als verblijfplaats voor vleermuizen. De daken zijn aan de onderzijde deels geïsoleerd maar veel isolatieplaten ontbreken waardoor er tocht ontstaat met een ventilatie van onder naar boven in de nok. Hierdoor ontstaat een voor vleermuizen ongeschikt microklimaat. De spouwmuren hebben geen openingen via waar vleermuizen de luchtsponw zouden kunnen bereiken. De enkele aanwezige open stootvoegen zijn te smal (< 1 cm) of bevinden zich vlak boven de grond. De ruimtes in de overstek zijn toegankelijk via ontbrekende boeidelen maar door de vele openingen en kieren zijn ook deze ruimtes onderhevig aan tocht en licht en daarmee ongeschikt voor vleermuizen.

In 2014 werd een gedeelte van de muur van de overkapping als geschikt beoordeeld voor vleermuizen. Het betrof de noordmuur die aan de bovenkant afgesloten was en via de zijkant toegankelijk en geschikt als zomer- en paarverblijf. Tijdens aanvullend onderzoek in 2015 werden geen vleermuisverblijfplaatsen aangetroffen binnen het plangebied (nader onderzoek soortgroep vleermuizen Prinses Beatrixlaan 171 Apeldoorn, Foreest Groen Consult 2015). In 2018 bleek uit een controle dat de spouw aan de bovenkant geheel open lag en dat de muur deels was afgebrokkeld waardoor de binnenkant is blootgesteld aan regen en wind (schriftelijke mededeling M. Bleijerveld, Ruimte voor Advies 2018). Tijdens het veldbezoek in april 2021 is vastgesteld dat de muur om dezelfde redenen nog steeds ongeschikt is voor vleermuizen. Aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van vleermuizen binnen het plangebied is daarmee uitgesloten. Als foerageergebied is het plangebied in beperkte mate geschikt. Van essentieel foerageergebied is met zekerheid geen sprake gezien de relatief geringe omvang van het plangebied en het nagenoeg ontbreken van opgaande begroeiing of andere interessante foeragemogelijkheden. Het plangebied is geen onderdeel van een mogelijke vaste vliegroute. Nader onderzoek naar beschermde gebiedsfuncties van vleermuizen is niet aan de orde.

Nieuwbouw biedt kansen voor vleermuizen. Naar verwachting is het mogelijk om op relatief eenvoudige en goedkope wijze ruimte te creëren voor vleermuizen. Het realiseren van verblijfplaatsen kan bijvoorbeeld door ruimtes achter gevelbetimmering of boeidelen toegankelijk te maken, vleermuizen toegang te geven tot de ruimtes tussen pannen en dakbeschoot, in metselkasten toe te passen, open stootvoegen in spouwmuren etcetera. Op die manier kan de ingreep een positief effect hebben op populaties van (deels) gebouwbewonende vleermuissoorten die in de omgeving voorkomen (gewone en ruige dwergvleermuis, laatvlieger, gewone grootoorvleermuis). Informatie en inspiratie is bijvoorbeeld te vinden op <https://www.bouwnatuurinclusief.nl/>.

Op het terrein staan geen bomen met holtes. Ook in de directe omgeving van het plangebied staan geen voor vleermuizen geschikte bomen. Het voorkomen van vaste rust- en verblijfplaatsen van boombewonende vleermuizen binnen invloedssfeer van het plangebied is daarom uitgesloten.

Effect

Binnen het plangebied zijn geen vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig. Er is geen sprake van essentieel foerageergebied of vliegroutes. Er is geen sprake

van mogelijke negatieve gevolgen voor vleermuizen die kunnen leiden tot overtreding van verbodsbepalingen. Het uitvoeren van aanvullend onderzoek naar vleermuizen is daarom niet aan de orde. De nieuwbouw biedt kansen voor vleermuizen als ervoor gekozen wordt om deze van inbouwvoorzieningen te voorzien. Dit is ten eerste aanbevolen omdat hiermee wordt bijgedragen aan de instandhouding en versterking van populaties van deze beschermde soortgroep.

2.4 Grondgebonden zoogdieren

Onder "grondgebonden zoogdieren" worden hier bedoeld alle zoogdieren met uitzondering van vleermuizen. Dit zijn knaagdieren, haasachtigen, insecteneters en marters. In de omgeving komen diverse grondgebonden zoogdieren voor. Volgens de NDFF zijn bosmuis, egel, huisspitsmuis en konijn in de omgeving waargenomen. Er zijn geen waarnemingen van beschermde, niet-vrijgestelde zoogdiersoorten uit de omgeving van het plangebied bekend. Wel is algemeen bekend dat de steenmarter in de bebouwde kom van Apeldoorn voorkomt.

Tijdens het veldbezoek werden nergens gebruikssporen van steenmarter aangetroffen. Het voormalige kantoor en winkelruimte zijn ontoegankelijk voor steenmarters. De overige terreindelen konden volledig geïnspecteerd worden. Er werden geen uitwerpselen, prooiresten of krabsporen gevonden. Onder de overkapping liggen enkele slordige, kleine stapels goederen opgeslagen maar ook hier tussen werden geen sporen gevonden en de stapels bieden weinig beschutting. Gezien de bevindingen tijdens het veldbezoek is aanwezigheid van vaste rust- en voortplantingsplaatsen van steenmarter binnen het plangebied uitgesloten. Overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van steenmarter zijn uitgesloten. Er is geen nader onderzoek naar steenmarter nodig. Overige beschermde grondgebonden zoogdieren worden niet binnen het plangebied verwacht. Hooguit enkele zeer algemene soorten zoals huisspitsmuis en bruine rat maken gebruik van het terrein.

Effect

De voorgenomen werkzaamheden kunnen leiden tot negatieve effecten op algemene kleine zoogdiersoorten die onbeschermde zijn of waarvoor een provinciale vrijstelling bij ruimtelijke ingrepen geldt. Effecten op beschermde, niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdiersoorten zijn uitgesloten. Het uitvoeren van nader onderzoek is voor wat betreft grondgebonden zoogdieren niet nodig.

2.5 Overige soortgroepen (vissen, amfibieën, reptielen & ongewervelden)

Het plangebied is vrijwel geheel verhard en ligt in een sterk stedelijke omgeving. Voortplantingswater voor amfibieën ontbreekt. De begroeide terreindelen zijn hooguit beperkt geschikt als landhabitat voor enkele algemene soorten (bruine kikker, gewone pad en kleine watersalamander). Er komen geen reptielen in de omgeving van het plangebied voor. Oppervlaktewater ontbreekt binnen het plangebied. Effecten op vissen zijn daarom op voorhand uitgesloten.

Er zijn geen waarnemingen van beschermde ongewervelden uit het plangebied bekend, met uitzondering van vliegend hert (Wnb - andere soorten) waarvan de afgelopen jaren enkele volwassen exemplaren in de wijk zijn aangetroffen. Vliegend hert is afhankelijk van oude eikenbossen waar de larven in oude, vermolmden stronken leven. Waarschijnlijk is de kever al vliegend per toeval terecht gekomen in de wijk. Het plangebied voldoet niet aan de voorwaarden waaraan potentieel leefgebied van beschermde ongewervelden (libellen, kevers, weekdieren) moet voldoen, waardoor aanwezigheid van dergelijke soorten is uitgesloten.

Effect

Negatieve effecten op beschermde soorten amfibieën treden niet op, met mogelijke uitzondering van beperkte effecten (verstoring) van enkele zeer algemene amfibieënsoorten waarvoor een provinciale vrijstelling geldt bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting. Het doen van nader onderzoek naar amfibieën is niet nodig. De ontwikkelingen leiden niet tot negatieve effecten op leefgebied van vissen, reptielen of beschermde soorten ongewervelden. Nader onderzoek naar deze soortgroepen is niet nodig.

Afb. 2.1: De te slopen loodsen gezien vanaf de overkant van de Prinses Beatrixlaan. Links (achter het hek) is nog net een deel van de overkapping zichtbaar.

Afb. 2.3: De inmiddels voor vleermuizen ongeschikt geraakte noordgevel van de overkapping. De overige muurdelen zijn ontoegankelijk voor vleermuizen.

Afb. 2.4: Zuidelijk deel terrein met links de Prinses Beatrixlaan en rechts de overkapping.

Afb. 2.5: Parkeerterrein nabij kruising met Asselsestraat. Het te slopen pand is deels overwoekerd door klimop waarin vogels kunnen nestelen.

Afb. 2.6: De westgevel van de grote hal, gezien vanaf de Hoefweg.

3 Gebiedsbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheidt tussen soort- en gebiedsbescherming. Bij het onderdeel 'gebiedsbescherming' wordt de aanwezigheid van beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en overige onderdelen van het Natuurnetwerk Nederland en de beoordeling of er van het voornemen een (in)directe effect uitgaat behandeld. Is er sprake van een mogelijk negatief effect, dan is planaanpassing en/of nader onderzoek nodig.

3.1 Natura 2000-gebied

De onderzoekslocatie ligt op ruim 1400 meter ten oosten van het Natura 2000-gebied 'Veluwe'. Andere Natura 2000-gebieden liggen op beduidend grotere afstand van het plangebied. De locatie ligt binnen de bebouwde kom van Apeldoorn in een sterk stedelijke omgeving. Er is geen landschappelijke binding met Natura 2000-gebieden. Gezien de relatieve kleinschaligheid en aard van de ontwikkelingen is uitgesloten dat de voorgenomen activiteiten een negatieve invloed hebben op instandhoudingsdoelstellingen van aangewezen habitattypen en -soorten van Natura 2000-gebieden, met mogelijke uitzondering van stikstofdepositie.

Tijdens de sloop- en aanlegfase is er door inzet van mobiele werktuigen en verkeersbewegingen van personeel mogelijk sprake van een toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. In de toekomstige gebruiksfase is er mogelijk sprake van een toename van stikstofuitstoot door een toename van het aantal verkeersbewegingen gerelateerd aan de nieuwbouw. De kortste afstand tot stikstofgevoelige habitattypen bedraagt ruim 1400 meter. Gezien de relatieve kleinschaligheid in combinatie met de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen lijkt de kans dat het voornemen leidt tot significante negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden tot een toename in stikstofdepositie (ofwel > 0,00 mol/hectare/jaar) op voorhand klein. Voer ter bevestiging een berekening uit in online rekenprogramma AERIUS Calculator.

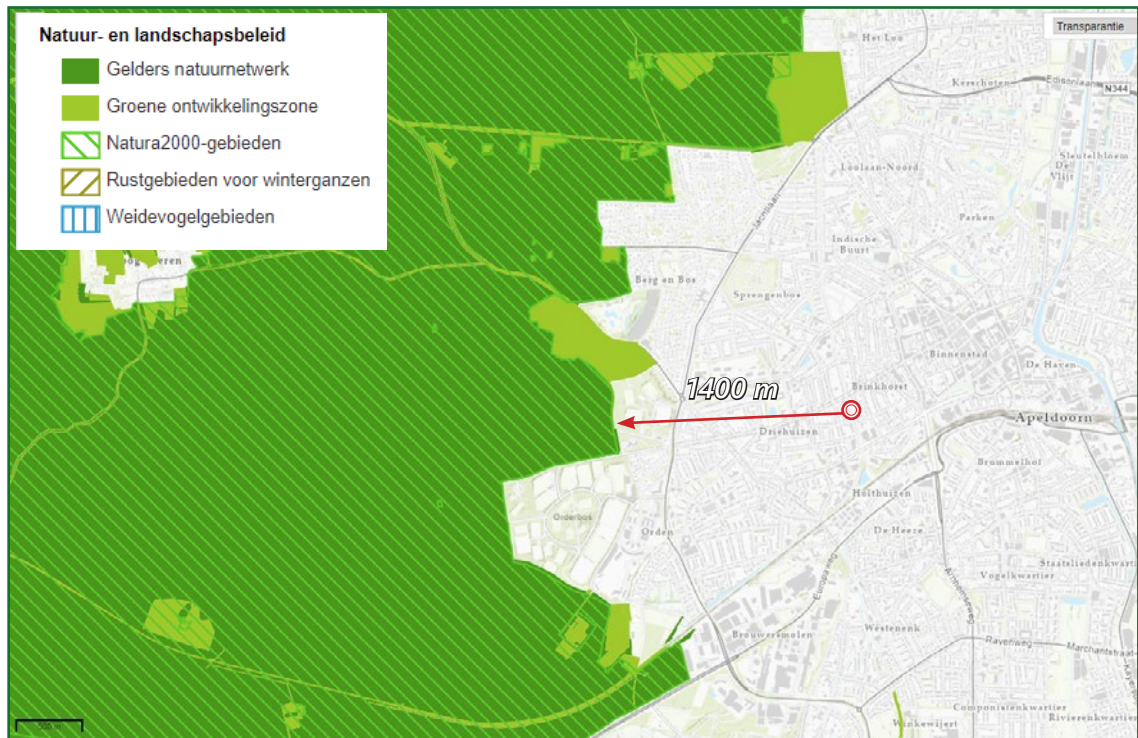
De voorgenomen activiteiten leiden niet tot negatieve effecten op Natura 2000-gebieden, met mogelijke uitzondering van externe effecten door stikstofuitstoot. Voer een stikstofberekening uit om te bepalen of er sprake is van een meetbare toename van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden.

3.2 Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone

De onderzoekslocatie ligt buiten de begrenzing van het Gelders Natuurnetwerk en Groene Ontwikkelingszone. De dichtsbijzijnde onderdelen van GNN en GO liggen op ruim 1400 meter in westelijke richting. Gezien de afstand tot GNN en GO is een extern effect van de voorgenomen activiteiten op de kernkwaliteiten en ontwikkelingsdoelen van het Natuurnetwerk Nederland uitgesloten.

Er treedt door de voorgenomen ingreep geen negatief effect op het GNN en GO. De ontwikkelingen hebben geen invloed op kernkwaliteiten en doelstellingen van GNN en GO.

Afb. 3.1: ligging plangebied (rode cirkel) ten opzichte van beschermde natuurgebieden. Bron: <https://gldanders.planoview.nl/planoview/>.

4 Conclusies en aanbevelingen

4.1 Overzicht van de bevindingen

De sloopwerkzaamheden leiden niet tot aantasting van vaste, jaarrond beschermde verblijfplaatsen van huismus, gierzwaluw, steenmarter en gebouwbewonende vleermuizen. Ook effecten op andere niet-vrijgestelde soorten zijn uitgesloten. Het is niet nodig om aanvullend onderzoek naar beschermde soorten uit te voeren, overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van strikt beschermde soorten is niet aan de orde.

Wel is de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb) van toepassing en zijn effecten op algemene broedvogels mogelijk, deze dienen voorkomen te worden door werkzaamheden buiten het broedseizoen te starten of door vooraf vast te stellen dat broedgevallen niet aanwezig zijn in de omgeving door middel van een broedvogelcheck. Gezien het feit dat duiven onder geschikte omstandigheden vrijwel jaarrond kunnen broeden is een broedvogelcheck ook buiten de vaak gehanteerde periode half maart - half augustus ten zeerste aanbevolen. Voor het onderdeel gebiedsbescherming volstaat naar verwachting een stikstofberekening ter bevestiging dat negatieve effecten door veranderde stikstofuitstoot zijn uitgesloten.

Soortbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Flora - beschermde soorten	nee	geen	geen
Vleermuizen - verblijfplaatsen	nee	geen	geen
Vleermuizen - vliegroutes	nee	geen	geen
Vleermuizen - essentieel foerageergebied	nee	geen	geen
Vleermuizen - lichtverstoring	nee	geen	geen
Zoogdieren - gebouwbewonend	nee	geen	geen
Zoogdieren - grond-/boombewonend	mogelijk	geen	geen
Zoogdieren - vrijgestelde soorten	mogelijk	mogelijk	zorgplicht
Vogels - jaarrond beschermde nesten	nee	geen	geen
Vogels - algemene broedvogels	mogelijk	mogelijk	zie 4.2.1
Amfibieën - vrijgestelde soorten	mogelijk	geen	zorgplicht
Overige beschermde soorten	nee	geen	geen
Gebiedsbescherming	Aanwezig	Effect	Aanbevelingen
Natura 2000 - doelsoorten/habitattypen	nee	geen	geen
Natura2000 - stikstof	n.v.t	mogelijk	zie 4.2.2
NNN en GO	nee	geen	geen

4.2 Conclusies en aanbevelingen

4.2.1 Soortenbescherming

Vleermuizen

- De te slopen bebouwing is ongeschikt als vaste rust- of voortplantingsplaats voor vleermuizen. Er zijn geen bomen met holtes aanwezig binnen het plangebied. Effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen zijn uitgesloten.
- De ontwikkelingen leiden niet tot effecten op essentieel foerageergebied en vliegroutes van vleermuizen.

- De nieuwbouw biedt mogelijk kansen voor vleermuizen door het realiseren van voorzieningen die kunnen dienen als verblijfplaats. Zie hoofdstuk 3.3 voor meer informatie. De Slijpkruik Ecologie heeft ruime ervaring met natuurinclusief bouwen en ook via internet is veel informatie te vinden, bijvoorbeeld op www.bouwnatuurinclusief.nl.

Vogels - soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen

- De ontwikkelingen leiden niet tot aantasting van vaste, jaarrond beschermde nestplaatsen van de huismus, gierzwaluw en andere soorten met jaarrond beschermde nestplaatsen en leefgebied. Er is geen sprake van overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van vogels met jaarrond beschermde nesten, het is niet nodig om aanvullend onderzoek uit te voeren of een ontheffing aan te vragen voor deze soorten.
- De nieuwbouw biedt mogelijk kansen voor huismus en gierzwaluw door het realiseren van voorzieningen die kunnen dienen als verblijfplaats. De Slijpkruik Ecologie heeft ruime ervaring met natuurinclusief bouwen en ook via internet is veel informatie te vinden, bijvoorbeeld op www.bouwnatuurinclusief.nl.

Vogels - overige broedvogels

- Door sloopwerkzaamheden en het verwijderen van opgaand groen kunnen nesten van algemene broedvogels verstoord of vernield worden. Voer werkzaamheden die kunnen leiden tot het verstoren van nesten buiten het broedseizoen uit of laat in het broedseizoen een broedvogelcheck uitvoeren om uit te sluiten dat broedgevallen voorkomen binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden. Het broedseizoen is geen vaste periode maar voor de meeste soorten is de periode half maart - half augustus een goede indicatie. Bezette nesten zijn altijd beschermd, ongeacht de soort of periode. Tijdens het broedseizoen kunnen mogelijk verstorende werkzaamheden uitsluitend worden uitgevoerd nadat een erkend broedvogeldeskundige heeft vastgesteld dat er geen bezette nesten aanwezig zijn. Zonodig worden werkzaamheden uitgesteld of maatregelen getroffen om verstoring van nesten te voorkomen, bijvoorbeeld het instellen van een zone rondom het nest totdat de jongen het nest verlaten hebben. Vanwege de geschiktheid van het plangebied voor duiven en het feit dat deze vrijwel jaarrond kunnen broeden wordt ook buiten het 'reguliere' broedseizoen ten zeerste een broedvogelcheck geadviseerd hooguit enkele dagen voor aanvang van de werkzaamheden.

Overige soorten

- Nader onderzoek naar overige beschermde soorten is niet aan de orde. Effecten op beschermde, niet-vrijgestelde grondgebonden zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, ongewervelden en vaatplanten zijn niet aan de orde. Houdt wel rekening met de algemene zorgplicht, artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming die geldt voor alle dieren, beschermd of niet.

t.a.v. zorgplicht en calamiteiten

- Ten aanzien van alle dieren en planten (beschermd of niet beschermd) geldt de 'Algemene zorgplicht', artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Met name geldt dit voor algemene soorten zoogdieren en amfibieën, waarvoor een provinciale vrijstelling geldt. Dit houdt in dat nadelige gevolgen voor flora en fauna naar redelijkheid zoveel mogelijk voorkomen moeten worden en dat er 'met zorg voor de natuur' gewerkt dient te worden.

- Worden er tijdens de werkzaamheden toch beschermde soorten aangetroffen, leg dan het werk tijdelijk stil en neem contact op een deskundige (volgens omschrijving van het Ministerie van EZ) op het gebied van flora en fauna. Overleg met de deskundige en bevoegd gezag moet in dat geval duidelijk maken hoe met de ontstane situatie kan worden omgegaan.

4.2.2 Gebiedsbescherming

- De bouwplannen leiden gezien de aard van het project en de afstand van het plangebied tot Natura2000-gebieden, GNN en GO niet tot effecten op doelstellingen of kernkwaliteiten van beschermde natuurgebieden met mogelijke uitzondering van externe effecten door stikstofdepositie (zie volgende punt).
- Gezien de relatieve kleinschaligheid in combinatie met de afstand tot stikstofgevoelige habitattypen lijkt de kans dat het voornemen leidt tot significante negatieve effecten op stikstofgevoelige habitattypen in Natura 2000-gebieden tot een toename in stikstofdepositie (ofwel $> 0,00$ mol/hectare/jaar) op voorhand zeer klein. Voer ter bevestiging een berekening uit in online rekenprogramma AERIUS Calculator.

Bijlage

Bijlage A Wettelijk Kader

Inleiding

In Nederland is de wetgeving omtrent de bescherming van natuurwaarden gesplitst in soortbescherming en gebiedsbescherming. De bescherming was voorheen geregeld in respectievelijk de Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998. Voor houtopstanden gold de Boswet. Op 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming in werking getreden die de bovenstaande wetten vervangt. Wat betreft gebiedsbescherming is er weinig veranderd. Op het gebied van soortenbescherming hebben zich diverse wijzigingen voorgedaan. Zo zijn veel planten en vissen onder de nieuwe wet niet meer beschermd, terwijl een aantal zeldzame dagvlinders en libellen juist zijn toegevoegd. Verder is het bevoegd gezag in de meeste gevallen GS van de provincie, waar dat eerder de RVO was. De provincies hebben meer zeggenschap over het beleid, wat zich vooral uit in het feit dat er verschillen zijn in de vrijstellingslijsten van soorten waarvoor bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting of bestendig beheer en onderhoud vrijstelling geldt. Meer informatie over de Wet natuurbescherming is onder andere terug te vinden op de websites van de Rijksoverheid en de verschillende provincies.

Gebiedsbescherming

Gebiedsbescherming was voorheen opgenomen in de Natuurbeschermingswet 1998 en heeft de bescherming en instandhouding van natuurgebieden in Nederland als doel. Daartoe zijn gebieden aangewezen in het kader van de Vogelrichtlijn (VR-gebieden), Habitatrichtlijn (HR-gebieden) en het Verdrag van Ramsar (Wetlands). Beschermden Natuurmonumenten vervallen onder de Wet natuurbescherming omdat deze vrijwel geheel samenvallen met **Natura 2000-gebieden**. De VR- en HR-gebieden worden samengevat onder de noemer Natura 2000. Voor de Natura 2000-gebieden worden/zijn instandhoudingsdoelen geformuleerd voor specifieke vogelsoorten of habitats. Deze kunnen van gebied tot gebied verschillen. De hierboven genoemde gebieden kunnen overlappen. Activiteiten die een negatief effect hebben op Natura 2000-gebieden zijn verboden. Dat geldt ook voor activiteiten buiten de gebieden die een negatief effect hebben binnen het gebied, zoals een toename van stikstofemissie en -depositie met mogelijke gevolgen voor stikstofgevoelige habitat-typen. Voor activiteiten is een vergunning mogelijk. Een vergunning wordt pas afgegeven wanneer een zogenaamde 'habitattoets' is doorlopen. Hieruit moet blijken dat de natuurlijke kenmerken van het gebied niet worden aangetast en de kwaliteit van de natuurlijke habitats en de habitats van de soorten niet verslechtert en geen verstoring van soorten optreedt. Een vergunning wordt afgegeven door de betreffende provincie.

Het **Natuurnetwerk Nederland (NNN)** en de **Groene Contour (GC)** komt voort uit het herdefiniëren van de voormalige Ecologische Hoofdstructuur (EHS) door de provincies. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Binnen de **GC** is ruimte voor ontwikkeling maar dient hierbij een aantoonbare bijdrage te worden geleverd aan de ontwikkelingsdoelen. In het **NNN** is sprake van een natuurbestemming. Binnen het **NNN** zijn ruimtelijke ontwikkelingen slechts mogelijk wanneer deze van groot algemeen of provinciaal belang zijn én er geen reële alternatieven zijn. Er geldt dan wel een compensatieverplichting om negatieve effecten teniet te doen. De begrenzing en doelstellingen van **NNN** worden door de provincie vastgesteld en is in verwerkt in de omgevingsvisie en -verordening.

Soortenbescherming

Onder de Wet natuurbescherming zijn verschillende beschermingsregimes te onderscheiden: soorten van de Vogelrichtlijn (VR), soorten van de Habitatrichtlijn (HR) en overige beschermde soorten genoemd in bijlage A behorend bij artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Daarnaast hebben provincies de vrijheid om voor bepaalde soorten uit de laatste categorie vrijstelling te verlenen bij ruimtelijke ontwikkeling en inrichting en bestendig beheer en onderhoud. Gedetailleerde informatie over het onderdeel soortenbescherming, inclusief lijsten van beschermde soorten, is onder meer te vinden op de website van de Rijksoverheid

Rode lijsten

Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit Nederland zijn verdwenen of duidelijk achteruit zijn gegaan. Rode lijsten hebben een signaleringsfunctie en geen juridische status. Plaatsing op de lijst betekent daarom niet automatisch dat de soort beschermd is. Daarvoor is opname van de soort onder de Wet natuurbescherming nodig. De Rode lijsten zijn richtinggevend voor toekomstig beleid. Van overheden en terreinbeherende organisaties wordt verwacht dat zij bij beleid en beheer rekening houden met de Rode lijsten.

